

Illustrašuvdna: Grete Sømmer

Lea dušše dalle go doavttir duodašta ahte čottavuolšši sivvan leat streptokokkka A-bakterijjat ahte lea dárbu a antibiohtadálkkodeapmái.

Ná sáhtát don veahkehit iežat máná

Deháleamos lea geahpedit máná onohisvuodadovddu dan botta go rumaš ieš giedahallá vuolšši.

- Atte mánnái bávččasváidudeaddji dálkasa (ovdamearkka dihte paracetamol 2-3 geardde beaivái). Jus mánás lea feber, de dát váiduda febera maid.
- Atte mánnái borramuša ja juhkamusa man ii bávččas nu sakka njielastit, ovdamearkka dihte lákcajieŋa.

Mana ođđasit doaktára lusa jus mánná orru hui veajuheapme, sutnje šaddá alla feber ja jus ii nagot boradit ja juhkat.

Mánáid antibiohtageavaheapmi

Antibiohtat leat dehálaš ja beaktilis dálkasat maiguin dikšu vulššiid mat leat bohtán bakterijjain. Go antibiohta geavahuvo boastut de sáhttet resisteanta bakterijjat ovdánahttot. Dat mearkkaša ahte antibiohtadikšu ii šat birge dáid bakterijjaid vuostá.

Maid mearkkaša antibiohta resistánsa mánáid dábálaš vuoingahatvuolšši dikšumii?

Antibiohta resisteanta bakterijjat lea váttisvuolta mii vearrána ahte vearrána. Maid mearkkaša antibiohta resistánsa dábálaš vuoingahatvuolšši dikšumii mánáin. Vai bisuhat antibiohta beaktilis dálkkasin, lea dehálaš ráddjet antibiohta boastugeavaheami dákkár infekšuvnnaid dikšumii.

Jus leat eahpádusas leago du mánás infekšuvdna mii galgá dálkkoduvvot antibiohtain vai eará dálkasiiguin, galggat váldit oktavuoda doaktáriin. Doavttir veahkeha maiddá rávvagiiguin mo don buoremusat sáhtát geahpedit máná givssiid dassá infekšuvdna nohká.

Antibiohta ii doaimma virusa vuostá

Antibiohta ii doaimma virusa vuostá. Eanaš čottavuolššiid, bealljevulššiid ja muohtoguoovdnjevulššiid ja buot nurvuide lea virus sivvan. Rumaš vuosttilda dábálaččat dákkár virusinfekšuvnnaid iešalddis. Antibiohtas ii leat ávki virusa vuostá, iige geahpet máná givssiid.

Leat maiddá ollu bakterijjalaš infekšuvnnaid mat iešalddis nohket, geavatkeahhtá antibiohta. Eanaš infekšuvnnaid oktavuodas ávžuhuvvo vuordit ja oaidnit 2-3 beaivvi mo dilli ovdána.

Go lea dárbu antibiohtai

Go doavttir lea árvvoštallan ahte mánás lea infekšuvdna man ferte dikšut antibiohtain, lea dehálaš ahte dálkkoda nu mo doavttir lea mearridan. Jus mánná ii čadat olles antibiohtadálkkodeami, de lea dušše muhtin oassi bakterijjain mat jávkaduvvojit. Dat main lea garrasat vuosttildannákca sáhttet ceavzit, laskat ja lassánit.

Mii lea čottavuolši?

Eanaš čottavuolššit šaddet virusa geažil. Dákkár čottavuolššiid dábáleamos dávdamearkkat leat čottabávččas, bávččaga go mánná njielasta, nuorvvu, gosahat. Jus mánás lea alla feber, vulšon guopmerávssát ja bohtanan ja rašis lymfačuolmmat ovddabealde čoddagis, muhto eai leat nurvo dávdamearkkat, de sáhttát sivvan leat infekšuvdna streptokokkka A-bakterijjain.

Leago dárbu dikšut antibiohtain?

Čottavuolši sáhttá bávččagit, muhto eanaš čottavuolššit nohket iešalddis. Antibiohtadálkkodeapmi ii váidut bákčasiid ja mánná ii dearvvasnuva dainna jođáneabbo. Antibiohta sáhttá dasa lassin dagahit eanet givssiid mánnái guhte lea buozas, ovdamearkka dihte luhčadávdda ja vuoksima.